

Katriina Mikola

Lääkäristä kirjailijaksi – kokonaisvaltaista työtä molemmat

Kuva Tiia-Mari Tervaharju

Reumatologi Heidi Mäkinen on julkaissut kaksi romaania, *Ei saa mennä ulos saunaiholla* (Karisto 2016) ja *Ei saa elvyttää* (Karisto 2020). Hän on myös pitänyt suosittua blogia *Ei saa elvyttää* usean vuoden ajan. Eläkkeelle jäämisen myötä kirjoittaminen on vaihtunut harrastuksesta päätyöksi.

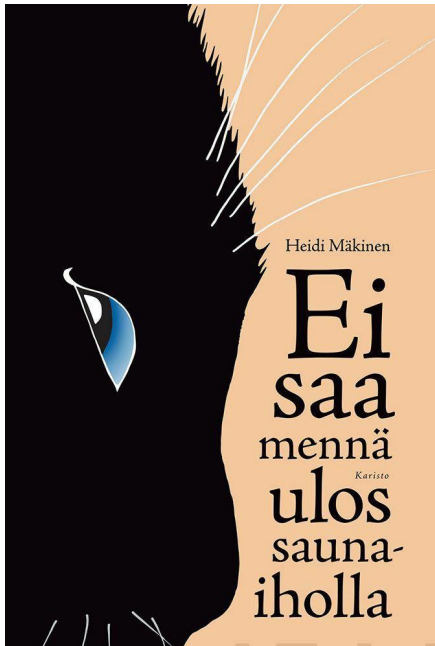
Heidi Mäkinen luonnehtii lääkärin ja kirjailijan töitä sillä tavalla kokonaisvaltaisiksi, että niistä on vaikea irrottautua. Lääkärinä saattoi keksiä ratkaisun diagnostiseen tai hoidolliseen ongelmaan kävelyllä, mutta yhtä lailla kirjailijana saattaa hoksata Pyynikin lenkki-

polulla, mitä laittaa fiktiivisen henkilön tekemään.

HM: Kirjoittaminen on yksinäistä hommaa, ainakin nyt epidemia-aikana. Lääkärin työstä jäin kaipaamaan potilaita, palkkaa ja poliklinikan kahvihuonetta. Kirjoitan aamuisin pari tuntia heti aamukahvin jälkeen. Sitten käyn kävelyllä ja lueskelen. Illalla saatan kirjoittaa vielä tunnin pari.

Molemmissa kirjoissa terveyteen ja sairauteen liittyvät teemat ovat aika vahvasti läsnä. Mitään tiettyä viestiä hän ei kuitenkaan tunnista itsellään olevan.

HM: Tulen varmaan aina olemaan lääkärikirjailija, sillä lääkärin identiteetti on niin vahva. Kun kirjoitin kirjaa vanhenemisesta ja vanhasta naisesta, joka kaipaa työtään, mietin vastaanotolla tapaamiani iäkkäitä ihmisiä. Minua ärsytti se, että vanhukset niputetaan yhdeksi homogeeniseksi ryhmäksi, lähinnä hoitotaakaksi. Yhtä paljon kirjan kirjoittamisen taustalla oli omien vanhempien kuin omakin vanheneminen ja eläköityminen. Pidän kirjoittamisesta, ja kirjoittamalla saa tietää mitä asioista lopulta ajattelee. Joskus ajattelen, että kirjoitan, koska haluan, että minusta tykättäisiin.

Kirjoittamisen Heidi Mäkinen aloitti vasta viisikymppisenä. Yksi innostuksen lähde oli Torsti Lehtisen vetämä kirjoituskurssi lääkäreille. Sen lisäksi hän on osallistunut kolmivuotiseen Viita-akatemian kirjoittajakoulutukseen sekä käynyt Oriveden opiston ja työväenopiston kirjoituskursseilla sekä Taija Tuomisen vetämällä proosakursilla.

HM: Luulen, että kurssien suurin anti on ollut vertaistuki ja sieltä saatu usko siihen, että saattaisiin onnistua ylittämään julkaisukynnyksen. Harva nykyään tulee kirjailijaksi ilman kirjoituskursseja. Oman blogin perustaminen oli yksi väylä kirjoittamiselle, päivitin sitä aluksi erittäin aktiivisesti ja ryhdyin ajattelemaan kaikkea blogipäivityksinä.

Heidi Mäkinen kertoo aina lukeneensa paljon ja monipuolisesti, tällä hetkellä ehkä keskimäärin kirjan viikossa. Lukulistalle kuuluu myös runoutta ja

uutta sarjakuvaakin jonkun verran. Viimeksi Heidi luki Evie Wyldin romaanin ”Me olemme susia”. Suosikeista voi mainita Elizabeth Stroutin ja Petri Tammisen. Uusi innostus on ghana-laistaustainen Yaa Gyasi. Yksi elämys johtaa toiseen, eikä kaikkea ehdi lukea, eikä edes tarvitse. Nykyään kirja saattaa myös jäädä kesken, jos se ei ole riittävän kiinnostava.

HM: Kirjoittamisen ja kirjoituskurssien myötä lukeminen muuttui välillä sellaiseksi ”ahaa, nyt kirjailija on keksinyt tällaisen kikan” -lukemiseksi, joka pilasi jossain vaiheessa koko nautinnon. Riemastun kyllä välillä, kun löydän jonkun ihan uuden tavan kirjoittaa. Teen paljon kirjastovarauksia lehti-juttujen ja somesta lukemieni suositusten perusteella. Sitten saattaa tulla neljä kirjaa samana päivänä, ja joudun palauttamaan ne kirjastoon lukemattomina.

Esikoisromaanin sai positiivista palautetta Aamulehdessä ja Keskisuomalaisessa. Toisesta romaanista on ollut erittäin positiivisia blogikirjoituksia. Heidi Mäkinen myöntää lukevansa kaiken mahdollisen, mitä omista romaaneista kirjoitetaan. Pahin tilanne olisi se, ettei omaa teosta huomattaisi lainkaan.

HM: Olen luetuttanut romaanikäsitteitä muutamilla ihmisillä. On vaikea löytää niitä, jotka jaksavat ja ehtivät lukea

tarkkaan ja osaavat antaa palautetta. Kaikki sukulaiset ovat lukeneet kirjani, eivätkä ole uskaltaneet haukkua. Ensimmäisen romaanin jälkeen isä kyllä suositti seuraavaksi historiallisen romaanin kirjoittamista.

Molemmat kirjasi alkavat sanoilla ”Ei saa”. Alkaako seuraavakin?

HM: Jos saan seuraavan tekstini julkaistua, niin ajattelisin, että sen nimi voisi olla jotain muuta. Toisaalta ”Ei saa” -trilogia voisi myös olla hieno juttu.

